

Šolske potrebščine Marija Tičar

vseh vrst priporočaj cenj. učiteljstvu in sl. šolskim vodstvom

trgovina s papirjem in galanterijo
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26
(nasproti „Zlate kaplje“)

Zaloga Grubbauerjevih in Slatnarjevih zvezkov ter vseh priprav za obrtno-nadaljevalne šole.

Cene nizke!

Postrežba točna!

† Vilhar Katarina v St. Petru 20%
† Misel Ema v Košani 25%

Okraj Radeče:

Okorn Reg. v St. Jurju pod Kumom . . . 10%
† Rogel Stanislava v Boštanju 25%
Reil Severa v Boštanju 15%
† Pirkovič Ludvik v Svibnem 25%
† Pirkovič Rozl v Svibnem 25%

Okraj Radovljica:

† Kadunc Anton v Dobravi 25%
Divjak Angela v Blejski Dobravi . . . 10%
Sirač Hermina v Breznici 10%
Potočnik Uršula v Breznici 10%
† Pleničar-Božič Ana v Kropi 10%
† Zemljan Franja v Boh. Bistrici 25%
† Javornik Josipina v Boh. Bistrici . . . 25%
Bizjak Verica v Srednjivasi 10%
† Gans Karolina v Srednjivasi 25%
† Fatur Apolonija v Mošnjah 25%
† Zevnik Ana v Zg. Gorjah 20%
Huth-Razinger v Radovljici 10%
Bedenk Franja v Kamni Gorici 10%
Verner Olga na Bledu 10%
† Arch Josipina v Boh. Bell 25%
† Jocič Ivan v Koprivniku 10%
Blažič Karol v Poljščah 10%
† Vrančič Terezija v Lešah 20%

Okraj Ribnica:

† Zupančič Elizabeta v Gori 20%
† Beniger Viljemina v Ribnici 10%
† Hladnik Leopold v Ribnici 20%
† Tomc Marija v Ribnici 25%
† Šiška Ana v Ribnici 10%
† Svinger Justina v Dolenjivasi 25%
† Kromer Karolina v Dolenjivasi 20%
† Mrhar Ivana v Dolenjivasi 20%
Kovač Ljudmila v Loškem potoku . . . 10%
Einspieler Marija v Loškem potoku . . 10%
Vreze Vid v Loškem potoku 10%
† Janežič Franc v Loškem potoku 10%
† Podboj Terezija v Loškem potoku . . . 20%
† Lapajue Berta v Vel. Poljanah 20%

Okraj Senožeče:

Smerdu Katarina v Senožečah 10%
Plano Leopoldina v Senožečah 10%
Katin Julija v Vremah 10%
† Lampe Pavla v Hruševju 25%

Okraj Škofjaloka:

Zahrastnik Vinko v Škofjiloki 10%
Lampe Josip v Škofjiloki 10%
† Vidic Viljemina v Poljanah 25%
Res Marija v Poljanah 10%
† Peče Ema v Selcah 25%

Okraj Trebnje:

Schott Ernestina v Dobrnjicah 20%
Sever Franja v Dobrnjicah 10%
† Nagode Angela v St. Lovrencu 25%
† Orel Ivana v Mirni 25%
† Logar Ivana v Selu 25%
Specler Friderika v Trebnjem 10%

Okraj Tržič:

† Grandner Zofija v Tržiču 25%

Okraj Vel. Lašče:

Zebre Franciška v Dobrepoljah 10%
† Keršič Franc v Dobrepoljah 25%
† Odlasek Josip v Dobrepoljah 25%
Virk Antonija v Dobrepoljah 15%
† Martinc Adela v Dobrepoljah 25%
† Schweiger Viktor v Dobrepoljah 20%
† Rigler Karolina v Sv. Gregorju 20%

Okraj Vipava:

Borštinar Ljudmila v Vipavi 10%
Kos Julija v Col-Podvelbu 10%
† Uršič Marija v Vrhpolju 25%
† Grilc Marija v Vrabcah 25%
† Kalan Maksimilijan v Budanjah 25%
Vadnal Leopoldina v Lozicah 10%
Uršič Viktorija v Podkrajju 10%
Skaša Anton v Podragi 10%
Mahorčič Marija v Sturjah 10%
† Bole Marija v St. Vidu 25%

Okraj Višnjagora:

† Lobe Henrik v Krki 25%
† Strauss Marija v Krki 25%
† Hafner Friderika v Krki 25%
Kalin Marija v Vek. Gabru 10%
Seme Helena v Polci 20%
Gorišek Karol v Zatični 20%
† Polak-Krašovec Marija v St. Vidu 20%
Jevnikar Lovro v St. Vidu 20%
Ivana Dolinšek v Polju 20%

Okraj Vrhnika:

† Novak Marija v Polhovem Gradcu 25%
† Randel Antonija v Polhovem Gradcu . . . 25%
† Babnik-Rayer Marija v Horjulu 25%
Mlakar Marija na Vrhniki 10%
† Strekelj Ivan na Vrhniki 25%
Štiner Emil na Vrhniki 10%
Petrič Angela na Vrhniki 10%
† Marinko Marija na Vrhniki 25%
† Smolk Marija v Blatni Brezovici 20%

† Jurjevič Marija v Vel. Ligojni 25%
† Sibovec Marija v Podlipi 20%
† Kobal Julijana v Drenovem griču 20%

Okraj Žužemberk:

† Mikec Franja v Žužemberku 20%
† Jugovic Marija v Žužemberku 25%
Pezdir Ivana v Žužemberku 10%
† Vrhovec Stanislav v Hinjah 25%
† Vidic Valentina v Hinjah 25%
Muta Ivan v Ajdovcu 10%
† Hirschmann Marija v Ambrusu 25%
† Stiasny Ludovik v Krškem 25%

Okraj Ljubljana:

1. m. sl. d. lj. š.:
† Legat Eugen (katehet) 25%
Mihler Ivan 10%

2. m. sl. d. lj. š.:

† Smrekar Janez (katehet) 25%
† Gorjup Pavel 25%
† Minkuš August 25%
† Kump Leopoldina 25%

3. m. sl. d. lj. š.:

† Zaplotnik Ignacij (katehet) 25%
† Jeretina Karol 25%

4. m. sl. d. lj. š.:

† Lebar Ana 25%

Š. pri sv. Jakobu:

† Zemle Franciška 25%
† Matanovič Augusta 25%
† Borowsky Julija 25%
† Serc Marija 25%
† Čadež Anton (katehet) 25%
Rekar Ernestina 10%
Kleč Karolina 10%
Kavčič Bebi 10%
† Mach Ana 25%
† Cundrč Margareta 25%
† Ojstriš Ana 20%
† Mayer Marta 20%
Marout Marija 15%
Zupan Agneza 15%

Nemška deška š.:

† Gorjup Alojzij 25%
† Regalat Cebul (katehet) 25%

Uršulinska š.:

† Zupančič Valentin (katehet) 25%

Rakovnik:

† Lončar Franc 20%

Nemška dekl. š.:

† Hierschitsch Franja 25%
Golf Klottilda 25%
† Ravnacher Ema 25%
† Naglas Jakobina 25%
† Detela Marija 25%
Levec Lea 25%
† Lušin Elza 25%
Trenz Elizabeta 25%
Ramovž Marija 10%

Iz naše organizacije.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer še enkrat opozarja na četrtek, dne 16. januarja, ob 10. uri predpoldne v Ljutomeru vršiči se občini zbor. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročila: tajnikovo, blagajnikovo, pevovodjevo in knjižničarjevo. 4. Volitve. 5. »Naš položaj« Tomazič. 6. Slučajnosti. Zavedajte se svoje stanovske dolžnosti, ter pridite vsi!

Slovenjebistriško učiteljsko društvo ima v četrtek, dne 9. januarja 1913, ob polu 10. uri predpoldne v hotelu »Avstrija« v Slovenski Bistrici svoje občno zborovanje. Zborovanje se vrši ob nastopnem vzporedju:

1. Odobrenje zadnjega zapisnika.
 2. Dopisi in društvene zadeve.
 3. Poročilo predsednika o društvenem delovanju v preteklem letu.
 4. Poročila blagajnika o gmotnem stanju društva in volitev računskih pregledovalcev.
 5. Volitev novega odbora.
 6. Eventualno predavanje.
 7. Slučajnosti.
- Polnoštevilne udeležbe pričakuje odbor.

Književnost in umetnost.

Književno naznanilo in vabilo na naročbo. Dogodilo se je že nekočkrat, da sem pšjal na poedina šolska vodstva vabilo na naročbo tega ali onega svojega dela, toda nekateri šolski vodje niso dali krožiti pri učiteljstvu svoje šole mojega vabila in naročilnice, najsi sem jih zato iz-

rečno prosil. Tako n. pr. so se pri moji otroški spevoigri »Kosova gostija« nekateri tovariši pismenim potom hudovali nad menoj, češ, zakaj jim ne pošljem omenjeno spevoigro, ko vendar vem, da vsako moje delce vselej radostno sprejmejo itd. Pogledal sem potem »Naročilnico«, vrnje-no mi od šole, kjer dotičnik službuje, in glej, imena svojega zvestega odjemalca, »ki vsako moje delce radostno sprejme«, ni bilo med naročniki, dokaz, da dotični tovariš moje listine niti v roke ni dobil. Da ne bo zopet kakih neprikl, naznanjam tem potom vsem cenjenim naročnikom svojih publikacij, da sem razposlal pred par tedni na posamezna šolska vodstva Štajerskega, Kranjskega in Primorskega naročilnice in okrožnice s sledečim besedilom:

Slavno šolsko vodstvo!

Podpisanec je izal pred nekolikimi meseci prvi zvezek »Nabožnih ljudskih pesmi«. Kakor kaže priložena okrožnica, nabira izdajatelj dotične zbirke sedaj naročnike za nadaljne svoje zvezke (II. in III.) Vzrok, da pošiljam omenjeno okrožnico tudi p. n. šolskim vodstvom, je dvojen:

1. Mnogo učiteljev opravlja tudi orglarsko službo, in tem bi utegnili prav priti moja zbirka.

2. Učni načrt zahteva od nas, da gojimo v šoli tudi nabožno pesem, šolske maše pa nam ponujajo potem priliko, da pokažemo, v koliki meri smo zadostili zakonitim zahtevam. Otroci ljubijo izpremembo, zato mislim, da bodo moje »Štiri cerkvene pesmi za šolske sv. maše« prav došle tako učiteljem, kakor tudi otrokom in to tembolj, ker so zložene v narodnem duhu, kar so potrdili tudi glasbeni veščaki A. Foerster p. H. Sattner in E. Adamič.

Glede cene omenim, da prepustim učiteljstvu »Nabožne ljudske pesmi« po 1 K izvod (obična cena 1 K 35 v) »Štiri cerkvene pesmi za šolske sv. maše« (Zglasno s spremljevanjem orgel, s predigrami in poigrami) pa po 80 v izvod (obična cena 1 K).

V nadi, da primerno izpolnjeno naročilnico prav kmalu izročite pošti, se beležim s koleg. pozdravom vdani

Anton Kosi.

Središče, datum poštnega pečata.

V dotični okrožnici se vabi zaedno tudi na novo glasbeno delce zgoraj navedenega naslova.

Politiški pregled.

* Društveni zakon. Društveni zakon iz leta 1876. je bil potreben korenite premembe. Oglašali so se poslanci za premembo že v letu 1874., ali v naši Avstriji gredo takele potrebne reči po stari navadi le lepo počasi naprej. In tako se je zgodilo, da se je šele v letu 1910. lotil tega dela ustavni odsek. Nov načrt je predložila vlada v letu 1911. Odsek ga je predeal. Dandanašnji se zanimajo vsi sloji prebivalstva za politične pravice; imamo splošno in jednako pravico; kako razlika je v današnjem našem javnem življenju od življenja v letu 1867! — Paragraf drugi novega zakona določa, da društva v smislu tega zakona niso cerkvene, verske družbe, redovi, pridobitne zadruge, denarni zavodi, strokovna društva, bolniške blagajne. Zato je bila v odseku o tem tudi obširna debata, kakor tudi ni bilo prav lahko določiti, katera društva so strogo politiška. Bistvene izpremembe so: Vlada nima pravice omejiti števila članov načelstva politiških društev; društva niso dolžna, naznanjati člane redno oblasti; politiška društva smejo ustanavljati podružnice in zveze. — Razveljavljena je tudi določba glede razsodišč in prepoved društvenih znakov. Člani politiških društev smejo biti najmanj 21 let stare osebe. Najvažejša izprememba pa je ta, da smejo biti po novem zakonu tudi ženske članice politiških društev. To je važna premeba, s katero moramo dobro računati. Novi društveni zakon stopi v veljavo s 1. majem 1913.

* Proti izseljevanju Poslanski zbornici bo predložil načrt zakona, naperjen proti izseljevanju iz Avstrije, zlasti glede delavcev na polju in v tvornicah; urediti hočejo tudi promet z denarjem izseljen- cev med domovino in novim svetom.

* Proglašanje novih zakonov. »Wiener Zeitung« priobčuje zakon z dne 21. decembra 1912, ki dovoljuje nabiro re-

krutov za leto 1913 v svrhu vzdržanja skupne armade in domobranstva; nadalje zakon z dne 21. decembra glede dobavitve konj in vozil in zakon z dne 26. decembra glede vojnih dajatev. Proglašen je tudi zakon o podporah rodovinom vpo-zvanih rezervistov.

* Čehi na Ruskem. Med člani češke kolonije v Kijevu in okolici je zapričelo gibanje za prestop v pravoslavje in rusko državljanstvo, svoj prestop utemeljujejo Čehi z dogodki v inozemstvu. V Kijevu in daljni okolici živi do 80.000 Čehov-Avstrijcev, ki imajo svoj tednik »Čehoslavjan«.

* Socialisti za vojno. Iz Moravske Ostrove poročajo, da je na shodu rudarjev v Dombriju socialist Röger rekel, kakor hitro bi se Avstrija zapletla v kako vojno, bi bila dolžnost vsakega moža pustiti nemudoma delo in prijeti za orožje v obrambo Avstrije.

* Insolvence radi vojne na Balkanu. Listi objavljajo statistiko insolventov v Avstriji zaradi vojne na Balkanu. Insolventnih je postalo 460 tvrdk v skupnem znesku 281 milijonov kron. Pri tem pa niso uštete tvrdke z insolventami do 100.000 kron. Blagoslov vojne!

Učiteljski konvikt.

Tovarišice, tovariši in prijatelji, zbrani ob pogrebu sotrpina Vinko Brusa, učitelja v Matenji vasi pri Postojni, zložili rajnkemu tovarišu v spomin 14 K. Tovar-iš Ignacij Šupan, učitelj v Brežicah, 10 K. Tov. Gregor Leonardis in Gab. Mikuluz iz Krvavega potoka p. Kozini, 4 K, gospa Poljšakova, gostilničarka na Martinovi cesti v Ljubljani, po tovarišu Alojziju Gorjupu 2 K. Tov. Vilko Mazi, učitelj v Igavasi, 2 K. Tov. Jakob Rojic, učitelj v Gradišču pri Rencah, 2 K. Bog plati!

Kranjske vesti.

—r—Učiteljska beda. »Učit. Tov.« je poročal, kako je neka učiteljica opisovala svojo bedo, navajajoč, kake copate ima v šoli, kako se hrani samo s koruznim kruhom, z repo, zeljem itd. Ta narodna delavka je v 4. plačilnem razredu, preživljati mora mater in šolati nečakinjo, za katero plačuje mesečno 30 K. Lahko se potem izračuna, koliko ji ostane od plače. A kakor da bi bede še ne bilo dovolj, je sedaj ta narodna pionirka še zbolela in se nahaja v bolnišnici. Tja, na bolniško posteljo, ji je došla vest, da je dobila 0% draginjske doklade, menda zato, ker ni Slomškariča. Oj, te ljubeznivosti teh klerikalnih matadorjev! — Neko drugo učiteljico, ki je imela nesrečo s svojim zaročencem, so odmerili kar četvero kazen: za kazen so jo daleč prestavili, niso je sprejeli v višji plačilni razred, odrekli ji pravico do petletnice in ji tudi niso dali nikake draginjske doklade! — Če pa kaka Slomškariča greši s kakim »fajmoštom«, dobi lepo dopust z izgovorom, da je bolna na »želodcu« itd. Niti las se ji ne skrivi in naj prvoroči še tako lepe »farovške idile«! Saj se poznamo! Stradajočemu, bednemu učiteljstvu potiska klerikalna svojat revolver v roke. Prva žrtev je že padla tam na kršnem Notranjskem. Toda vsaka sila do vremena! Z našim učiteljskim pesnikom kličemo:

Če je kdo hlapec — mi nismo več!

Vstanite, solnce se gori!

—r—Klerikalna nepristranost. Ničesar se klerikalci ne otesajo s tako srbitostjo kakor očitka, da so v svoji upravi tako pristranski kakor gluhec, ki sliši samo na eno uho. Ali skoraj dan ne mine, da bi ne pokazali te lastnosti naravnost provokatorično. Kranjski deželni odbor je že davno izgubil čut za to, da ima biti odbor klerikalne stranke. Da protežira pri imenovanjih klerikalce, kjer le more, čivkajo že vrabci na vseh strehah. Tako pa ravna tudi s podporami. Menda ga na Kranjskem ni klerikalnega društva, ki bi ne dobilo kakšne podpore, pa če je njegov obstanek še tako nepotreben. Seveda bi ne bilo nič napačnega podpirati društva, katerih smotri opravičujejo tako podporo. Toda luč in senca bi se morala vendar pravično deliti, ne pa da gre vsa ugodnost na eno, vse zanemarjanje pa na drugo stran. »Slovenec« je poročal, da je deželni odbor dovolil Rafaelovi družbi za lansko leto 1200 K podpore. Rafaelova družba je seveda klerikalna. Obenem poroča »S. N.«